

[Arne Bjerregaard]

landbruget ind i en krise sidst i 1970'erne, en krise, som vel var forudsigelig. Landbruget har så fået bedre økonomiske forhold i 1981-86 for nu atter at løbe ind i en økonomisk og strukturel krise.

Landbruget spiller stadig en stor rolle for nationaløkonomien. Af den samlede vareeksport udgør landbrugseksporten stadig væk op imod en tredjedel, og derfor må vi sige fra vor side, at et effektivt og velfungerende landbrug stadig er af vital betydning for dansk økonomi.

I ministerens redegørelse, der må siges at være særdeles velformuleret og med en optimistisk tro på fremtiden, er der en opregning af nødvendige tiltag, for at landbrugsproduktionen kan fastholdes på trods af overproduktion og dermed vigende afsætning og vigende priser. Derfor er vi i Kristeligt Folkeparti enige om nødvendigheden af en bred vifte af tiltag såvel på nationalt niveau som inden for Fællesmarkedet.

Vi er enige i, at udviklingen af nye produkter, bedre udnyttelse af produktionsfaktorer, udnyttelse af affaldsprodukter m.v. er nogle af fremtidens krav til det danske landbrug, og vi finder det derfor anerkendelsesværdigt, at ministeren erkender, at dette krav kræver øget forskning og uddannelse samt økonomisk støtte til fremme af nye ideer vedrørende produktudvikling, produktionsmetoder m.v.

Nu er der det sjove ved det, at fra mange sider fremføres det i denne sal, at Fællesmarkedets landbrugspolitik er slået fejl. Det er, jeg ved ikke, om vi skal sige desværre, men det er i alt fald lige omvendt. Det er et af de områder inden for EF, hvor politikken er lykkedes. Landbrugspolitikken er lykkedes alt for godt, for husker jeg ellers målsætningen i EF, så var den at skabe tilstrækkelig gode, varierede og billige produkter til forbrugerne, og det lykkedes da i rigt mål. Men ved at det lykkedes så godt, står EF med nogle nye problemer.

Jeg må da sige, at skal der være tilstrækkeligt med varer til forbrugerne, må der nødvendigvis være en vis overproduktion. Ellers ville forbrugerne opleve perioder med knaphed, og det er de skam ikke tilfredse med – i alt fald ikke i vort eget forvænte land. Men det er da klart, at en overproduktion af den nuværende størrelse i EF af visse produkter da er en alvorlig økonomisk belastning i EF

med de nuværende ordninger, vi har, og her må vi da give ministeren ret i, at det kan nødvendiggøre, at der gribes til utraditionelle midler for at fastholde de grundlæggende principper, som de fleste af os er enige om i EFs landbrugspolitik.

Lad mig sige om landbrugsloven, at baggrunden for landbrugsloven var en bestemt landbrugspolitisk målsætning, som et bredt flertal herinde var enig om, nemlig at fastholde landbrug af forskellig størrelse, idet forudsætningen for landbrugsloven var, at mindre brug også i fremtiden ville være bæredygtige enheder. Men i dag må vi nødvendigvis notere, at udviklingen desværre viser, at forudsigelserne næppe holder. Den tekniske og rationelle udvikling er desværre imod mindre brug, og min opfattelse er, at ønsker vi landbrugslovens målsætninger fastholdt – og det gør vi i Kristeligt Folkeparti bl.a. – tvinges vi før eller siden til en gennemgribende ændring af forskellige forhold i landbruget. Eventuelt tvinges vi til at kigge alvorligt på landbrugets finansieringsforhold, og det er der fra visse sider stor interesse for ud fra en politisk målsætning.

Lad mig sige, at snakken om økologisk landbrug forstår jeg ikke helt, ikke fordi jeg er imod den, men jeg mener, at vi vel næppe kan undgå at tilføre visse både makro- og mikronæringsstoffer til jorden, når vi bortfører så meget fra den. Ellers kan hr. Gade og hr. Albrechtsen jo ikke få noget at spise. Hvad de nu har fortæret af både nitrat og fosfor og meget andet, må vi vel føre tilbage til jorden igen på en eller anden måde, så derfor kan det jo ikke hvile i sig selv, hvis vi vil have noget af det, som jorden giver. Så dette med, at det skal køre rundt af sig selv, forstår jeg ikke rigtig og så kommer man jo til, at hvis man tilfører kunstgødning, er det ikke økologisk. Jamen så må man da give os en opskrift på, hvordan man så vil drive økologisk landbrug, når man notorisk må erkende, at produktionen må blive mindre og mindre, som tiden går, fordi vi fjerner stoffer og ikke tilfører disse igen.

Lad mig sluttelig sige, som jeg nævnte før, at vi vist alle herinde må erkende – og det må vel hele det danske samfund – at landbruget i dag som før nationaløkonomisk er af væsentlig betydning for hele det danske samfund, og ønsker vi at fastholde vor nuværende levestandard, er det derfor tvingende